

LEXNOVA NYHETER

Miljonersättning för egen uppfinning

Publicerad
01 AUG 2023

Patent- och marknadsöverdomstolen dömer i ett mål om arbetstagares uppfinningar ut knappt 4,4 miljoner kronor till arbetstagaren plus en procent av arbetsgivarens omsättning för den kommersiella produkt där uppfinningen ingår. Han anses ensam ha svarat för uppfinningen.

C-Rad AB bedriver verksamhet inom medicinteknik. Bolaget, som startade sin verksamhet vid årsskiftet 2004/2005, har flera dotterbolag. Ett av dessa är C-Rad Positioning AB. Inom koncernen bedrivs forskning, utveckling, tillverkning och försäljning av utrustning och lösningar inom diagnostik och strålterapi. Den 48-åriga uppfinnaren var anställd inom C-Radkoncernen från januari 2005 till september 2014.

Den 7 december 2009 lämnade C-Rad Positioning in en amerikansk patentansökan med ansökningsnummer US12/632526. Den 6 december 2010 lämnade bolaget in en internationell patentansökan med ansökningsnummer PCT/SE2010/051338. I ansökan åberopades prioritet från den amerikanska ansökan. Den internationella patentansökan fullföljdes senare med en europeisk och en kinesisk patentansökan som har ansökningsnummer EP10836286.4 respektive CN20108063313.1.

Patent har beviljats i enlighet med ansökningarna. C-Rad Positioning är innehavare av det amerikanska patentet US 8,235,530, det europeiska patentet EP 2 509 685 B1 och det kinesiska patentet CN 102811769. Såväl det amerikanska som det europeiska patentet har på engelska benämningen "Object Positioning with Visual Feedback". Det europeiska patentet har validerats i Tyskland, Frankrike och Storbritannien.

Parterna har olika uppfattning om det är 48-åringen som ensam har utfört det arbete som har gett upphov till uppfinningen eller om detta arbete har utförts tillsammans med andra samt om arbetet ska anses ha ingått i hans arbetsuppgifter eller legat utanför dessa. Ytterst handlar tvisten om 48-åringen, genom sin lön och andra förmåner, redan har fått skälig ersättning för sitt arbete med uppfinningen och om så inte skulle anses vara fallet vilket belopp som C-Rad ska betala till honom.

48-åringen begärde 21,9 miljoner kronor i ersättning utifrån att han är ensam uppfinnare till den aktuella lösningen.

Patent- och marknadsdomstolen konstaterade sammantaget att det var visat att 48-åringens anställning inom C-Radkoncernen har haft en avgörande betydelse för tillkomsten av uppfinningen. Denna slutsats förblir densamma även om det skulle vara så att mannen har kommit på idén för uppfinningen under en helg.

Att han har varit med och tagit fram uppfinningen är ostridigt. Fråga har emellertid uppkommit om någon annan kan ha bidragit till uppfinningen i sådan utsträckning att han eller hon kan anses vara en meduppfinnare. Domstolen ansåg utifrån e-postkorrespondens som har förekommit mellan 48-åringen och en kollega till honom, som numera är avliden, och vad vittnena i målet har berättat att det inte kan uteslutas att någon annan har bidragit till uppfinningen i sådan utsträckning att han eller hon ska anses vara meduppfinnare. Att det eventuellt skulle kunna finnas meduppfinnare påverkar storleken på den rätt till ersättning som 48-åringen har enligt 6 § lagen om rätten till arbetstagares uppfinningar (LAU).

Mot bakgrund av detta och uppfinningens förhållandevis begränsade värde fann domstolen att 48-åringen, genom sin lön och övriga förmåner, har erhållit skälig ersättning för uppfinningen. Käromålet skulle därför ogillas.

Patent- och marknadsöverdomstolen konstaterar att det är ostridigt att 48-åringen är uppfinnare till den i målet aktuella uppfinningen och att han i patenten antecknats som ensam uppfinnare. C-Rad har emellertid i målet framfört att det är fler personer som kan vara uppfinnare.

Det föreligger en presumtion för att den som angetts som ensam uppfinnare i en patentansökan också är det. Det får därmed anses ligga på C-Rad att åberopa omständigheter och utredning som motbevisar presumtionen. C-Rads påstående är vagt i denna del. Som underinstansen noterat har ett vittne, professor emeritus vid Karolinska institutet och en av grundarna av C-Rad, framfört att han också borde ha namngivits som uppfinnare. Hans uppgifter om vad han skulle ha bidragit med är svävande. Dessutom har C-Rad genomgående i eget material i form av årsredovisningar och prospekt angett 48-åringen som ensam uppfinnare. Det finns således inget stöd i bevisningen för att någon annan skulle ha varit meduppfinnare. I sina överväganden utgår Patent- och marknadsöverdomstolen därför från att 48-åringen är ensam uppfinnare.

Vid en samlad bedömning anser Patent- och marknadsöverdomstolen att en royaltynivå om 1 procent av produkten Catalysts omsättning får anses vara skälig. Parterna är ense om storleken av omsättningen för produkten Catalyst under perioden från och med år 2010 till och med år 2019. 48-åringens förstahandsyrkande i fullgörelsedelen ska således delvis bifallas på så sätt att han tillerkänns ett engångsbelopp om 4 385 000 kronor (0,01 x 438 500 000 kronor).

Rätten fastställer också att 48-åringen från den 1 januari 2020 till den 7 december 2029 har rätt till skälig ersättning från C-Rad AB uppgående till 1 procent av det nettopris exklusive mervärdesskatt som C-Radkoncernen (inklusive C-Rad Positioning AB och andra koncernbolag) har fått rätt till/erhållit vid försäljning/licensering av de produkter som utnyttjar uppfinningen såsom den definieras i de patent som har meddelats med stöd av någon av ansökningarna US12/632526 eller PCT/SE2010/051338.

Patent- och marknadsöverdomstolen tillåter att domen får överklagas till Högsta domstolen.

Mikael Kindbom

Instans: Patent- och marknadsöverdomstolen

Rättsområden: [Övrig arbetsrätt](#), [Patenträtt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter